

2 Kerk en godsdienst

COMMENTAAR

Klimaatdemonstratie Schiphol buiten de orde

T och wel schandelijk. Milieuactivisten die zaterdag door de Koninklijke Marechaussee werden afgevoerd van het Schipholterrein, zaten in overvolle bussen, waar ze –naar hun zeggen– weinig ademruimte hadden. En, nog erger, ze kregen niet op tijd hun natje en droogje – een behandeling die niet past bij een modern democratisch land waar een menswaardige aanpak kernpunt moet zijn.

De klacht laat zien dat klimaatactivisten werkelijk alle realiteitszin gepasseerd zijn. Punt een is dat het verhaal volgens de marechaussee niet klopt. Punt twee: wie kan in alle redelijkheid verwachten dat er bij een onverwachte actie, zoals zaterdag bij Schiphol, er direct een keurig draaiboek klaarligt waarin ook de proviandering van 200 mensen direct is geregeld? Wie onrust stookt, moet niet verwachten met alle égarde te worden behandeld. De klacht van de klimaatactivisten is ronduit brutaal.

Vooropgesteld, het recht van demonstratie is een groot goed. In dictatoriaal geregeerde landen wordt dat burgers onthouden. Dat in ons land protestbijeenkomsten mogen worden gehouden, dient dus positief te worden gewaardeerd. Vanwege die vrijheid kan bijvoorbeeld jaarlijks de Mars voor het Leven worden gehouden.

De geschiedenis leert ook dat protesten effect kunnen hebben. Soms leiden demonstraties tot een keer ten goede. Een voorbeeld ter illustratie: de grote omwenteling in Oost-Europa werd in belangrijke mate ingeleid door protesten van burgers die de communistische overheersing meer dan beu waren.

Dat demonstraties hinder veroorzaken, staat ook buiten

Het recht op demonstratie is een groot goed zolang openbare orde en veiligheid niet in het geding zijn

kijf. Begrijpelijk is dat burgers daarover mopperen. Maar de hinder als zodanig is voor de overheid geen reden om protestbijeenkomsten te verbieden. De grens ligt daar waar de openbare orde en veiligheid in het geding zijn. Om die reden heeft de overheid vorige week de complotdenker David Icke de toegang tot ons land ontzegd.

Die grenzen hebben de klimaatactivisten zaterdag duidelijk overschreden. Zij verschaften zich wederrechtelijk de toegang tot een platform op Schiphol waar privévliegtuigen staan geparkeerd. Ze ketenden zich vast aan de toestellen, waarbij ze enkele vliegtuigen hebben beschadigd. Medewerkers van Schiphol werden opgehouden, beledigd en uitgescholden voor klimaatterroristen. Wat nog erger is, is dat de veiligheid van vliegtuigen die wilden landen niet kon worden gegarandeerd. Een toestel met een ernstig zieke patiënt aan boord moest daarom uitwijken. Kortom, van een vreedzame demonstratie was bepaald geen sprake.

Het is zeker waar dat de zorg die klimaatactivisten hebben, aandacht verdient. Ofschon er nog steeds mensen zijn die de zorgen omtrent het klimaat onzin vinden, is er op het terrein van klimaat wel degelijk iets aan de hand. De mensheid moet daar meer aandacht aan geven. Maar de manier waarop deze activisten dat doen, is volstrekt verwerpelijk.

Hoofredactie

INTERVIEW DECAAN MLADEN POPOVIĆ

Faculteit godgeleerdheid Groningen wijzigt naam

• Laura Hendriksen-Bassa

GRONINGEN. De faculteit godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) verandert op 1 september 2023 haar naam in Faculty of religion, culture and society. Volgens decaan prof. dr. Mladen Popović verandert er niets aan de inhoud van de programma's.

Waarom verandert de faculteit haar naam?

„De naam godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen geeft niet meer adequaat weer wat de universiteit te bieden heeft. Hij wekt de indruk dat er vanuit een christelijke traditie wetenschap wordt bedreven. Wij zijn echter een openbare instelling en doordenken het geloof niet vanuit één specifieke traditie.”

Religie, cultuur en maatschappij. Dat klinkt nogal breed. Wat zegt dit over de koers van de RUG?

„Door de eeuwen heen is de koers van de RUG veranderd. In 1876 werd het de “Rijksuniversiteit”, gaandeweg had de universiteit

Prof. dr. Mladen Popović, beeld RD

geen christelijke identiteit meer en werd de faculteit godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen openbaar. Het is niet zo dat we in de laatste jaren opeens een andere koers zijn gaan varen en dat daarom de naam verandert.”

We willen theologie niet in een hoekje wegstoppen

Mladen Popović, decaan

Wat typeert de Groningse theologie-opleiding?

„Wij zijn nog de enige openbare universiteit met een zelfstandige faculteit theologie. Een bepaalde levensbeschouwing is geen voorwaarde om hier te studeren. Er is zoveel polarisatie in deze tijd. Als openbare faculteit willen we juist de verbinding zoeken. Daarom werken we ook samen met de Protestantse Theologische Universiteit, die wel wetenschap bedrijft vanuit een levensbeschouwelijke visie. De PThU vertrekt in 2024 naar Utrecht, maar blijft de bachelor theologie met ons in Groningen verzorgen.”

How wordt er gereageerd op de naamsverandering?

„Heel goed. Mensen vinden het begrijpelijk. Maar er zijn er ook die het jammer vinden; zij missen een term als “godgeleerdheid”. Ik begrijp dat, maar deze nieuwe naam stelt ons juist in staat om toekomstbestendig te zijn.

Religie doet ertoe. Wij willen theologie niet in een hoekje wegstoppen, maar in verbinding met andere wetenschappen bestuderen.”

VIJF VRAGEN AAN

Bart-Jan Noorlander, beleidsadviseur Helpende Handen, over het boek “Oog voor iedereen”.

„Ambtsdrager moet kennis hebben van zorgvraag”

• Gertrude de Wildt-Brouwer

Een ambtsdrager gaat op pastoraal bezoek bij een jong gemeentelid met een lichamelijke en verstandelijke beperking. De moeder van de jongen raakt niet uitgepraat over de zorgen in haar gezin. Hoe kan de ouderling deze jongen bereiken met Gods Woord? Hoe kan hij dit overbelaste gezin helpen?

Het is een situatie die ds. J. de Kok schetst in het boek “Oog voor iedereen”. Het boek verscheen vorige maand bij uitgeverij Den Hertog, in samenwerking met Helpende Handen,

een vereniging die zich inzet voor mensen met een beperking uit de reformatorische gezindte. De uitgave is bedoeld om ambtsdragers te helpen bij het verlenen van goede pastorale zorg. In achttien hoofdstukken komen allerlei doelgroepen aan bod, zoals gemeenteleden met dementie, een niet-aangeboren hersenletsel, het syndroom van Turner of een visuele beperking. Bart-Jan Noorlander, beleidsadviseur bij Helpende Handen, schreef het grootste deel van het boek.

Wat doet Helpende Handen?

„Helpende Handen is een reformatorische belangenorganisatie die ernaar streeft dat mensen met een beperking een zinvolle plaats kunnen innemen in kerk en maatschappij. Een lichamelijke of verstandelijke beperking heeft op heel veel terreinen van het leven invloed. Wanneer mensen een hulpvraag hebben, staan wij voor hen klaar. We zoeken met hen naar een goede dagbesteding, de juiste woonvoorziening of denken

met hen mee over het aanvragen van een uitkering. We zorgen ook voor bijeenkomsten met lotgenoten. En we adviseren kerkenraden bij het verlenen van pastoraat.”

Wat was de aanleiding om dit boek te schrijven?

„Met enige regelmaat geven we een lezing over een bepaald thema, bijvoorbeeld over autisme. In de gesprekken die we dan met ambtsdragers hebben, merken we dat ze veel vragen hebben over hoe ze het beste iemand pastoraal kunnen bijstaan. Andersom merken we bij zorgvragers dat ze zich soms afvragen: „Weet de ander wat ik nodig heb?”. „Begrijpt mijn wijkouderling wat mijn beperking inhoudt?” In het boekje behandelen we daarom verschillende zorgvragen: we leggen uit wat de specifieke beperking inhoudt en hoe er vanuit de kerkelijke gemeente gezocht kan worden naar aanpassingen bij huisbezoek, pastoraal bezoek, catechese en soms ook praktisch in de inrichting van gebouwen.”

► rd.nl/beroepingswerk

Ga naar kerktijden.nl (voor scriba's), mail kerk@refdag.nl of bel 055-5390238 om een bericht door te geven. twitter.com/beroepingswerk1

De psalmen centraal

In boekhandel Present aan de Voorstraat in Dordrecht is zaterdag een tentoonstelling rond de psalmen geopend. Aanleiding vormt de betrokkenheid van Dordrecht bij de psalmberijming van 1773 – die volgend jaar 250 jaar bestaat. Boekhandelaar Ad Kasius (niet op de foto) hoopt dat zijn winkel kan uitgroeien tot een informatiepunt rond de psalmen

toen en nu. beeld Van der Wal Fotografie, Michael Ivanov

Moet een ambtsdrager alles weten van een bepaalde beperking voordat hij op pastoraal bezoek gaat?

„Het helpt wel als hij weet welke problemen er spelen, bijvoorbeeld bij iemand met een lichamelijke beperking. Die loopt door de handicap meer kans op vereenzaming. Soms vergt actief deelnemen aan de maatschappij veel meer energie. Iemand kan vragen hebben over relatievorming of over Gods leiding in het leven. Wanneer een ambtsdrager voorafgaand aan zo'n bezoek de drie of vier bladzijden over dit onderwerp

in dit boekje doorneemt, is hij zich meer bewust van de vragen die kunnen leven.”

Wat is in een pastoraal gesprek belangrijker: luisteren of de leiding nemen?

„Een ambtsdrager moet niet het gevoel hebben dat hij de problemen van bijvoorbeeld de ouder van een gehandicapt kind moet oplossen. Vaak verwacht degene die hij bezoekt dat ook helemaal niet van hem. Een luisterend oor is dus veel belangrijker.

Wel kan iemand met vragen lopen, zoals: „Hoe moet ik mijn le-

venspad zien in het licht van Gods voorzienigheid?” Een ambtsdrager kan daarin richting wijzen. Verder kan hij meedenken over hoe bijvoorbeeld een groep vrijwilligers uit de gemeente iemands last kan verlichten. Want een kerk kan een goed sociaal vangnet bieden, juist omdat ze langdurig betrokken is bij het wel en wee van haar leden.”

In “Oog voor iedereen” is veel aandacht voor de zorgen en problemen rond een beperking. Mag een ambtsdrager ook wijzen op het „vrijlijk dragen van ons kruis”?

„In het boekje steken we vooral in op de problematiek. Het is nogal wat, vrijlijk kruisdragen. Toch horen we van bijvoorbeeld mantelzorgers dat ze ook zegen mogen ervaren. Ouders van een kind met een beperking beschouwen het leven met hun kind soms als een verrijking.

Wel moet vrijwel iedereen door een rouwproces heen, omdat er hoe dan ook sprake is van verlies van gezondheid of omdat mensen beperkt worden in hun doen en laten. Een ambtsdrager moet oog hebben voor dat rouwproces, dat bij de een langer duurt dan bij de ander. Ook het delen van zijn eigen ervaringen kan degenen die hij bezoekt helpen.”

„Een ambtsdrager die op huisbezoek gaat, moet niet het gevoel hebben dat hij de problemen van bijvoorbeeld de ouder van een gehandicapt kind moet oplossen.” beeld Sjaak Verboom

Kerk en godsdienst 3

MEDITATIE

Alles van God

„En God zegende ze, zeggende: Zijt vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de wateren in de zeeën; en het gevogelte vermenigvuldige op de aarde!” Genesis 1:22

Ossen ploegen, paarden dragen en strijden, schapen geven wol, melk en kaas, dat is hun arbeid. Maar daarvan voeden zij zich niet. Maar de aarde brengt gras voort en voedt hen door Gods zegen, zoals Christus Zelf in Mattheüs 6 ons beveelt naar de vogelen te zien, die niet zaaien, oogsten noch inzamelen, en toch door God gevoed worden. Dat is: zij doen hun werk wel, maar zij doen geen enkel werk waardoor zij gevoed worden.

Zo zal en moet de mens ook arbeiden en iets doen, maar daarbij toch weten dat hij door de zegen van God door zijn arbeid gevoed wordt, ofschoon het hem toeschijnt alsof zijn arbeid hem voedt, omdat God hem, zonder zijn arbeid, niets geeft. Hoewel het vogeltje niet zaait noch oogst, zou het echter toch van honger moeten sterven wanneer het niet uitvlog om naar voedsel te zoeken. Dat het echter voedsel vindt, komt niet door zijn arbeid, maar door Gods goedheid.

Maarten Luther, hoogleraar te Wittenberg

(“Toelichting op Psalm 127”, 1524)

BEROEPINGSWERK

PROT. KERK IN NED.

Beroepen: te Ammerstol (herv.; Gemeente rond de kerk), A. ter Schuur-van der Plicht te Waddinxveen (prot.; Ontmoetingskerk), die dit beroep heeft aangenomen; te Oud-Beijerland (herv.; wijk West), W. P. Emaus te Urk (herv.; De Bron). **Bedankt:** voor Barendrecht (herv.; Immanuelkerk), J. J. ten Brinke te Oud-Beijerland (herv.; wijk oost); voor Ederveen (herv.) en voor Veenendaal (herv.; Vredeskerk), J. C. Breugem te Boven-Hardinxveld.

HERSTELD HERV. KERK

Beroepen: te Barneveld, J. C. den Ouden te Sint-Maartensdijk.

CHR. GEREK. KERKEN

Aangenomen: naar Noorde-loos, ds. A. Voorwinden te 's-Gravenzande.

GEREF. GEMEENTEN

Bedankt: voor Oudemirdum, C. Hogchem te Aalburg.

BOND VRIJE EVANG. GEM.

Aangenomen: naar Bennekom, K. Kruihof te Oldebroek.

Meer kerknieuws op pagina 14